

LAUSUNTOPYYNTÖKYS ELY HALLITUKSEN EITYSLUONNOKSESTA LAIKSI SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN TUOTTAMISESTA

1. Vastaajatahon virallinen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta

2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- toimistosihteeri Maija Hakala

3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Vastaajien määrä: 1

Etunimi	Sukunimi	Sähköposti
Tanja	Penninkangas	tanja.penninkangas@alajarvi.fi

4. Onko lain soveltaminen samanlaisena kaikkiin palvelun tuottajiin niiden oikeudellisesta muodosta ja toiminnan tarkoituksesta huolimatta perusteltu ratkaisu (2 §, 3 § 1 kohta)?

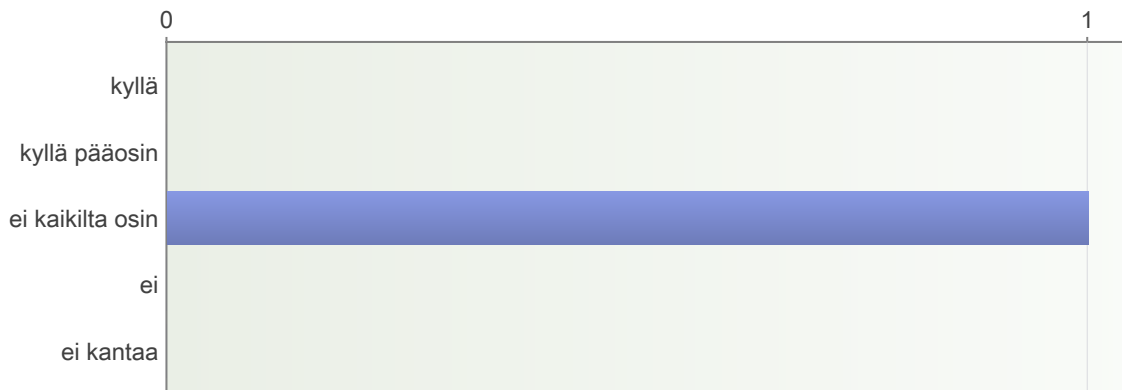
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

5. Parantavatko palvelun tuottajalle asetetut ehdot asiakas- ja potilasturvallisuutta (5-9 §, 13 §)?

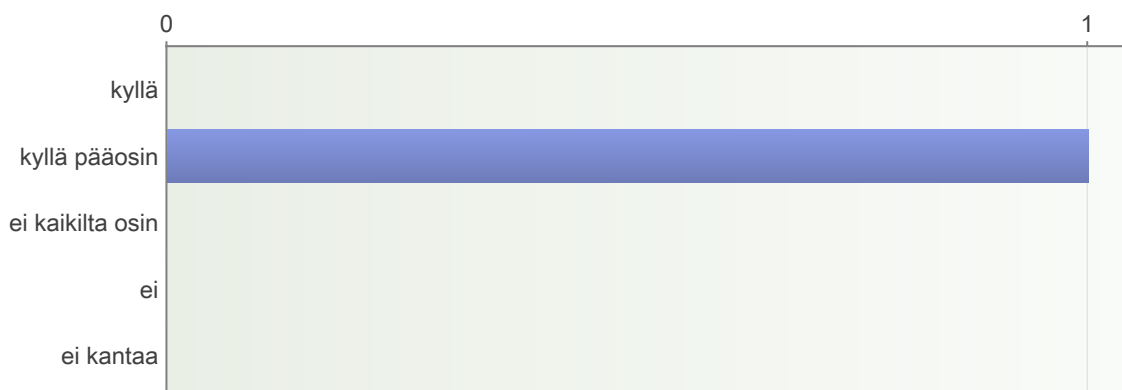
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kaikilta osin

6. Vähentääkö palvelun tuottajan ja sen palveluyksiköiden erillinen rekisteröinti, palveluyksiköiden siirtokelpoisuus ja riskiperusteinen hyväksymismenettely palvelun tuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä (13 §, 15 § ja 17 §)?

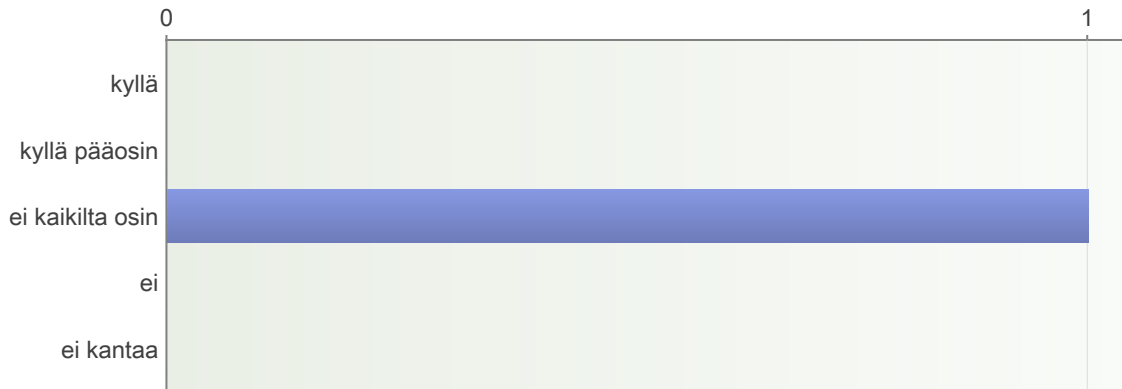
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

7. Vähentääkö yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus palvelun tuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä ja parantaako se mahdollisuuksia valvoa toimintaa kokonaisuutena (3 § 5 kohta, 18 §)?

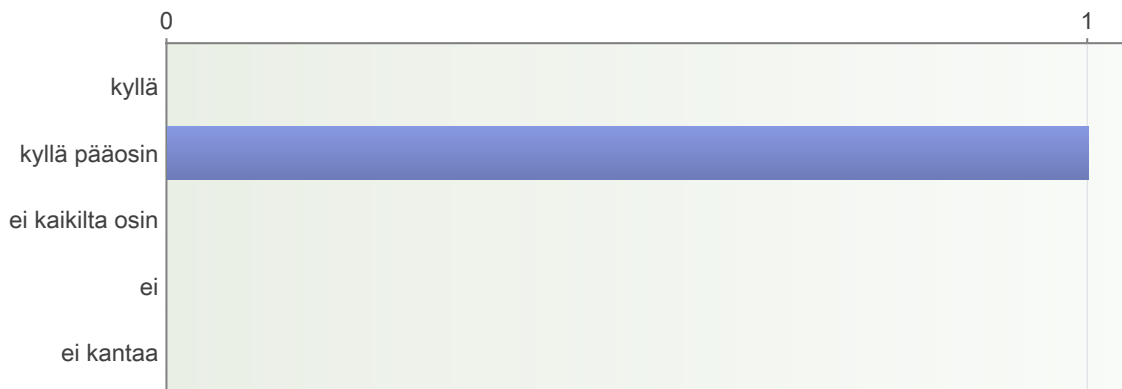
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kaikilta osin

8. Onko vastuullisen palvelun tuottajan käsite ja tehtävät perusteltuja (3 § 5 kohta, 18 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

9. Onko vastuullisen palvelun tuottajan käsitteelle muita vaihtoehtoja?

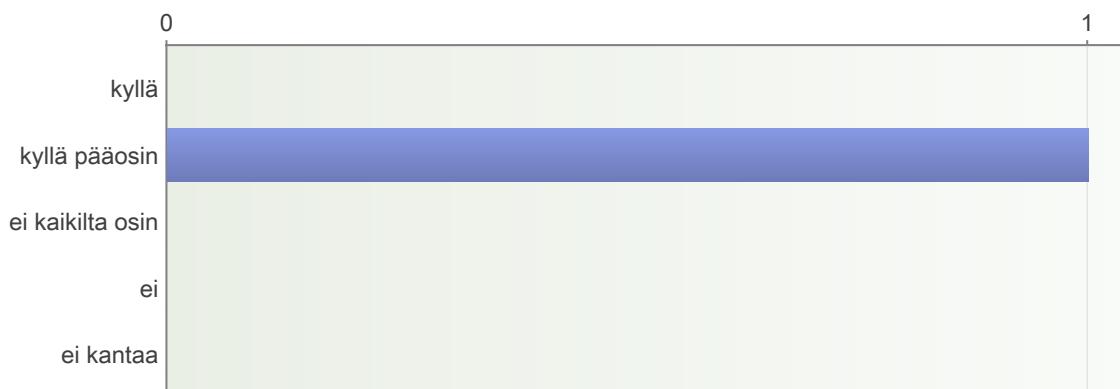
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

10. Ovatko valvovan viranomaisen keinot, mukaan lukien laiminlyöntimaksu ja rekisteristä poistaminen, riittävät asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta (4 luku)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

11. Muut vapaamuotoiset huomiot laista sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta.

Vastaajien määrä: 1

- 4. Lakiluonnos määrittelee 2§:n soveltamisen alaksi maakunnan järjestämisvastuuseen kuuluvat sosiaali- ja terveyspalvelut sekä yksityiset sosiaali- ja terveyspalvelut.

Yksityiskohtaisissa perusteluissa s. 44 viimeisessä kappaleessa määritelmää tarkennetaan siten, että maakunnan järjestämisvastuuseen kuuluvien sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta kyseessä ovat valinnanvapausjärjestelmän piirissä tuotettavat palvelut. Tämän määritelmän tulee yksiselitteisesti tulla esille varsinaisesta lakiluonnoksesta.

Saman valvonnan tulee koskea sekä julkisesti että yksityisesti rahoitettuja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja ja siten lakiluonnos on perusteltu. Lakitekstissä tulisi kuitenkin todeta, että tämä lakiluonnos koskee maakunnan palvelulaitosta siltä osin, kun kyseessä on vapaan valinnan piirissä oleva toiminta.

Lakitekstissä tulisi myös viitata sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 6. luvun viranomaisvalvontaan, jossa on määritelty sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen ja palvelurakenteen lainmukaisuuden valvonta eli maakunnan ja sen palvelulaitoksen valvonta.

5. Vaatimustaso vastaa lähtökohtaisesti lainsäädännössä tällä hetkellä määriteltyä tasoa. Käytännön toiminnan ohjaamisessa valvontaviranomaisen laatimilla ohjeistuksilla on merkittävä rooli.

Lain perustelutekstissä s. 57 todetaan, että henkilöstöä koskevat vaatimukset määräytyvät toimintayksikön tarjoamisen palvelujen ja toiminnan mukaan siten, että palvelujen tuottamiselle ei aiheudu kohtuuttomia vaatimuksia. On ehdottoman tärkeää, että palvelujen henkilöstömitoitusta koskevat vaatimukset laaditaan palvelun käyttäjien tarpeiden, ei palveluntuottajan toiminnan sujuvuuden näkökulmasta.

6. Mainitut toimenpiteet vähentävät palvelun tuottajan hallinnollista työtä ja jossakin määrin viranomaisen hallinnollista työtä. Viranomaisen hallinnollinen työ pääsääntöisesti muuttaa muotoaan muun muassa siten, että viranomainen joutuu kehittämään nykyisestä poikkeavan laajan menettelyn riskiarvioinnin tekemiseksi tietyissä tilanteissa.

7. Yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus vähentää palveluntuottajan hallinnollista työtä. Esimerkiksi samaan konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden osalta yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus on perusteltua ja järkevää. Menettely yksinkertaistaa viranomaisen hallinnollista työtä siinä suhteessa, että asiointitahot vähenevät, mutta ei välttämättä vähennä hallinnollista työtä. Muutos ei vaikuta mahdollisuuksiin valvoa toimintaa kokonaisuutena.

Lakiluonnoksen 18 § 3 mom. on mainittu, että vastuullinen palveluntuottaja vastaa ilmoittamistaan tiedoista. Lakiluonnoksessa tai sen perusteluteksteissä ei kuitenkaan kerrota, mitä vastaaminen juridisessa mielessä tarkoittaa. Vastaavan palveluntuottajan vastuu on määriteltävä.

Perusteluissa s. 75 todetaan, että vastuulliseen palveluntuottajaan sovelletaan, mitä hallintolaissa (434/2003) säädetään asianosaisesta ja asiamiehestä. Hallintolain säädökset määrittelevät vain asianosaisen sekä asiamieheltä vaadittavan valtakirjan sekä muita ao. suhteeseen liittyviä asioita. Vastuukysymyksiä ei hallintolaissa käsitellä.

8. Vastuullisen palveluntuottajan osalta on määriteltävä tarkemmin, mitä määritelmään sisältyvä vastuullisuus tarkoittaa, eli mistä kyseinen taho on vastuussa ja mikä on vastuun juridinen merkitys. Tällä on suuri merkitys siksi, että palveluntuottajien välisessä toiminnassa saattaa olla kyse erittäin merkittävistä taloudellisista intresseistä.

10. Pääosin viranomaisen keinot vastaavat nykyistä käytäntöä.

11. Lakiluonnoksessa nykyisen valvontajärjestelmän painopiste ja toimintalogiikka muuttuvat täysin. Nykyinen valvontajärjestelmä on perustunut etupainotteisuuteen ja toimintansa aloittavien yksiköiden toiminnan sekä tilojen asiakas- ja potilasturvallisuuden yhtenäisen tason varmistamiseen ennakoivalla lupavalvonnalla. Toiminnan aikaista valvontaa tehdään yhteistyössä kuntien viranomaisten kanssa.

Mahdollisen lakimuutoksen myötä valvonnan painopiste muuttuu radikaalisti jälkikäteiseksi ja lähinnä hallinnolliseksi. Lisäksi on huomioitava, että lakiehdotuksen 13 §:n mukaan palvelun tuottajaa ei rekisteröinnin yhteydessä veloiteta toimittamaan valvontaviranomaiselle omavalvontasuunnitelmaa, valmius- ja jatkuvuuden hallintasuunnitelmaa tai pelastusviranomaisten päätösasiakirjaa. Nämä tiedot ovat olennaisia valvontaviranomaisen riskiarvion laatimisessa. Julkisen palvelun osalta omavalvontasuunnitelman julkisuudesta ja tietoverkossa julkaisemisesta on säädetty järjestämislain 25 §:ssä. Säädöskokonaisuudessa ei ole arvioitu sitä, miten valvontaviranomainen saa vastaavat tiedot riskiarvioinnin suorittamiseksi yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta.

Yhteenvetona voi todeta, että siltä osin kun valvonta heikkenee nykyisestä, myös asiakas- ja potilasturvallisuus heikkenee. Ennakoivan valvonnan vaihe on tärkeä, sillä käytännössä ohjaus- ja neuvontatehtävä sekä yleisen toiminnan edellytysten selvittäminen on osoittautunut erittäin tarpeelliseksi asiakkaiden oikeusturvan, asiakasyhteistyön sekä asianmukaisen palvelutuotannon toteutumisen kannalta. Mikäli tarkastuskäynteihin ryhdytään vain erityisistä syistä ja niiden toteutus jää maakunnan sijasta vain aluehallintoviraston tehtäväksi, alueilla olevan palvelutuotannon sisältö ja asiakaspalvelun laatu jäävät osittain selvittämättä. Valvonnan tärkeimpänä tehtävänä tulee edelleen olla hyvän ja turvallisen asiakaspalvelun turvaaminen.